

In Nomine JESU!

**THESES
MISCELLANÆ,**

Quas,

*Consentiente Ampl. Ordine Philosophico,
in illustri ad Auram Academia,
Publico examini modeste submittit*

MATTHIAS HALLENIUS,

Sch. Cath. Ab. v. Lector,

Respondente

CHRISTIerno FELLMAN

Ostrobothn.

Loco horisque solitis, ad diem 26.
Aprilis Anni MDCCXXXV.

A B O Æ,

Exc. Joh. Klämpe. R. Ac. Typ.

MEMBRUM PRIMUM.

Th. I.

Philosophia est Theoretico-Practica scientia rerum natura cognoscibilem, experiendo acquisita.

Th. II.

Causa Philosophiæ proxima seu immediata est *recta ratio*: prima autem atque originalis est *Deus optimus, maximus.*

Th. III.

Fons acquirendæ notitiæ Philosophiæ est liber naturæ; aliquando quoque, sed tantum occasionaliter, Scriptura sacra.

Th.

Th. IV.

Materia, ex qua Philosophia constat, est verum & bonum, legitime demonstratum.

Th. V.

Forma est certa scientiæ humanæ modificatio ad normam veri bonique.

Th. VI.

Philosophiæ finis ultimus est gloria Dei, proximus autem inquisitio veri, perfectionis & demum veræ felicitatis indagatio & conservatio.

MEMBRUM SECUNDUM.

Th. I.

Etiam si disciplinæ Philosophicæ suos certos habeant limites,

4
mites, quibus a se invicem, pro
varia ratione concipiendi & tra-
ctandi objecta, varie separari
possint; maxima tamen inter
illas est convenientia.

Lb. II.

Particulari autem ratione
nobis cohærere videntur
Grammatica, Philologia &
Critica; item Logica, Rhe-
torica & Methaphysica; quæ
admodum Historia & Poëti-
ca. Theologia rursus natu-
ralis & Pneumatica; nec non
Physica & Mathesis; item Ju-
ris prudentia universalis & E-
thica; & quæ ex illis derivan-
tur demum Politica & Oeco-
nomica.

Th.

USus Philosophiæ in Theologia, & Theologiæ in Philosophia, absque limitum confusione, obtineri potest.

MEMBRUM TERTIUM.

Th. I.

AB illa sententia Philosophorum, quæ nihil absque ratione *sufficiente* fieri statuit, non tenere recedendum esse existimamus.

Th. II.

DE illius autem asserti illorum validitate, quod Deus ex multis possibilibus hunc, ceu omnium optimum perfectissimumque elegerit condideritque mundum, tantisper

Ipse dubitamus, quoad idonea argumenta, cur sapientissimus Universi Auctor tales possibilitates, quæ ob defectum rationis sufficientis actu existere nequeunt, sibi in suo repræsentaret intellectu, demonstrata fuerint.

MEMBRUM QUARTUM.

Th. I.

Monadologia Neoterico-
rum ingenii luxuriantis
molimine majore, quam veri,
adornata est.

Th. II.

Inter substantiam immateri-
alem sive spirituales, &
materiam sive corpoream,
non datur media.

Th.

Th. III.

EX immaterialibus, quæ
que omnibus carent par-
tibus, nulla potest oriri exten-
sio: quod enim augetur, par-
tes longitudinis, latitudinis
& profunditatis capaces po-
nit.

Th. IV.

EXtensio alia atque alia ex
multarum partium unio-
ne exurgit.

Th. V.

UNio illa non a partibus
ipsis, quippe quæ in-
ertes & nullius actionis com-
potes sunt, sed ab agente ex-
terno facta est.

Th. VI.

Nullæ naturales exten-
sum qualitates aliunde,
quam

quam ex suis, quibus componuntur, partibus primigeniis, resultare possunt.

Th. VII.

EXtensum, cujus partes a deo unitæ sunt, ut existentiam intermedii penitus excludant, vocari solet continuum.

Th. VIII.

AN aliquod continuum, quod omnibus careat interstitiis, detur, dubitari potest.

Th. IX.

OMne, de quo nobis sermo est, continuum est impenetrabile, divisibile & mobile.

Th.

Th. X.

Impenetrabilitas in causa est,
cur duo corpora, licet
sint mollissima, simul & se-
mel unum eundemque locum
occupare nequeant.

Th. XI.

Divisibilitas efficit, ut con-
tinui partes possibiles fi-
eri queant actuales.

Th. XII.

Ex mobilitate, sive facultate
recipiendi & propagandi
motum, fluit, ut unum quod-
que corpus omnes naturæ a-
ctiones, sibi destinatas, ede-
re, innumerasque mutationes
subire possit.

Th. XIII.

Quanta efficacia requiritur,
ut corpus quiescens mo-
vea-

B

vea.

veatur; tanta quoque opus
est, ut corpus semel motum
quiescat.

Th. XIV.

Qui spiritibus omnem acti-
vitatem corpora moven-
di adimunt, illos veritati a-
perte contradicere autuma-
mus.

Th. XV.

Qui mentem humanam,
sine ullo organorum sen-
sualium subsidio, ideas de
objectis quibuscunque exter-
nis ex se evolvere, omnes-
que & singulas, quas actu ha-
bet cogitationes, secundum
infallibilem causarum & effe-
ctuum seriem præordinatam,
ha-

habere asseverant, tantum abest, ut aliquas in explicandis phænomenis obvenientes difficultates demant, ut potius activitatem determinationemque animæ liberam, nec non actionum humanarum impunitivatem & moralitatem tollere satagant.

Ib. XVI.

Idem faciunt statuendo unumquodque corpus humanum non a sua moveri posse anima, sed vi quadam motrice instructum mechanicè, secundum seriem rerum præstabilitam, tales producere operationes, quæ cogitationibus mentis ex asse respondeant, licet sua careret anima:
id-

idque adeo, ut impossibile dicant esse aliquid aliter posse in hoc contingere mundo, quam actu evenit.

Ib. XLII.

MELIUS autem sibi religionique consulunt, qui vi arctissimæ unionis, quæ inter corpus & animam intercedit, benedictionisque divinæ, mutuam actionum & passionum animæ & corporis dependentiam esse statuunt; nec impossibile esse credant homines, si vellent, melius in hoc mundo sapere atque vivere posse, quam vulgo sapiunt & vivunt.

SOLI DEO GLORIA!